

Minimální preventivní program

**Základní škola a mateřská škola Jezernice,
okres Přerov, příspěvková organizace**

Školní rok 2022/2023

Školní metodik prevence: Mgr. Dana Sládečková

Garant: Ing. Jaroslav Mihal, ředitel školy

Analýza situace

A) Personální zdroje pro realizaci MPP

Ředitel školy: Ing. Jaroslav Mihal

Školní metodik prevence rizikového chování: Mgr. Dana Sládečková

Učitelé: Ing. Jaroslav Mihal (třídní učitel)

Mgr. Dana Sládečková (třídní učitelka)

Mgr. Anna Fučíková

Asistent pedagoga: Helena Losová

Vychovatelka ŠD: Bc. Veronika Petrovská

B) Zázemí pro realizaci MPP

Prostory pro dojíždějící žáky: školní družina

Knihovna a videotéka pro preventivní materiály: v kabinetu školy a v ředitelně

Přehled titulů:

Prevence rizikového chování dětí a mládeže, monografie I. - IV. (Miovský a kol.; 1. LF UK Praha)

Bolest šikanování (Kolář; Portál)

Respektovat a být respektován (Kopřiva, Nováčková a spol.; Spirála)

Zavádění formativního hodnocení (William, Leahyová; EduLab)

Efektivní výukové nástroje (Ginnis; EduLab)

Co funguje ve třídě (Hendrick, Macpherson; EduLab)

Duhovka dobrého chování

Sešit plný průšvihů, komiksy Policie ČR

První pomoc

První pomoc pro děti

Ferda v autoškole (BESIP)

Dopravní výchova 1., 2.

Dopravní výchova – chodec

Dopravní výchova – cyklista

Výchova dětí v oblasti požární ochrany

Zdravé zuby

Sám sebou

DVD: Řekni drogám ne!

DVD: Pravda o drogách

DVD: Štěstí přeje připraveným

DVD: Dopravní výchova – chodec, cyklista

DVD: A nebo – informační DVD pro metodiky prevence

Informační systém:

- školní řád
- postup pro řešení krizových situací
- seznam institucí, na které se lze obrátit v případě problémů ve škole
- schránka důvěry v přízemí školy
- časopis Prevence – řada námětů pro třídnické hodiny (v ředitelně)
- učební pomůcka Společně proti agresivitě + pravidla chování
- seznam institucí, které se zabývají výchovnými problémy dětí a rodinnou terapií.

Konzultační hodiny: ředitel – dle dohody, metodik prevence – dle dohody

Prostorové zázemí a technické vybavení: Škola má dobré prostorové a technické zázemí (budovu školy, školní družinu, zahradu, tělocvičnu, keramickou dílnu) a technické vybavení (interaktivní tabule, výpočetní techniku, sportovní náčiní apod.)

C) Situace v jednotlivých třídách

Škola je dvoutřídní: I. (1., 2. ročník), II. (3., 4. ročník). Žáci jsou rozdělení do tří skupin v českém jazyce, v matematice a v přírodovědných předmětech. Naopak ve výchovách je vytvořena jedna skupina ze žáků 1. až 4. ročníku.

1. ročník

Výchovné problémy: žádné

Výukové problémy: žádné

Logopedické problémy: 3

Závažnější zdravotní problémy: žádné

Dojíždějící žáci: 1 (Hranice)

2. ročník

Výchovné problémy: žádné

Výukové problémy: vyplývající z méně podnětného domácího prostředí a vyšší absence

Logopedické problémy: 2

Závažnější zdravotní problémy: žádné

Dojíždějící žáci: nejsou

3. ročník

Výchovné problémy: žádné

Výukové problémy: 2 žáci, 1 žák se SVP s PO3, podceňování se, nesoustředěnost, neplnění úkolů, roztržitost, úzkostlivost

Logopedické problémy: 2 (velmi vážné)

Závažnější zdravotní problémy: žádné

Dojíždějící žáci: 2 (Hranice)

4. ročník

Výchovné problémy: žádné

Výukové problémy: 2 žáci, 1 se SVP s PO2, nervozita, nesoustředěnost, roztržitost

Logopedické problémy: 2

Závažnější zdravotní problémy: žádné

Dojíždějící žáci: nejsou

5. ročník

není

Rizikové situace ve vyučování

- Vyučovací hodiny, kdy žáci pracují ve věkově smíšené skupině 1. - 5. ročník (preventivní opatření: připomínat pravidla chování a pravidla komunikace, reagovat na hluk a slovní narušování výuky, reagovat na fyzické výpady žáků vůči sobě)
- Před a po obědě (preventivní opatření: posílení dohledu nad žáky)
- Pobyt věkově smíšené skupiny 1. – 5. ročník ve školní družině (preventivní opatření: připomínat pravidla komunikace, připomínat pravidla chování a předcházení riziku úrazů, dbát na úklid hraček, pedagogickým taktem mírnit hry dětí, přiměřeně zapojovat děti do řízených činností, častý pobyt venku).

Riziková místa ve škole

- šatna (preventivní opatření: posílení dohledu nad žáky, neustálé upozorňování žáků, aby se v těchto prostorách zdržovali co nejméně),
- chlapecké WC u tělocvičny (preventivní opatření: příležitostně procházet, snažit se omezit pobyt na toaletě ve skupinách).
- tělocvična (preventivní opatření: dohled, upozorňování na nebezpečí úrazu, dodržování pravidel sportů a her).

D) Stručný přehled realizace MPP v roce 2021/2022

Realizace MPP probíhala průřezově ve vyučovacích předmětech a při tradičních akcích a dalších aktivitách pořádaných školou. Jako každoročně jsme postupovali podle podrobnějšího plánu krátkodobých a dlouhodobých cílů. Byla zařazována témata související se zdravým životním stylem, aktivity podporující dobré klima školy a vztahy mezi žáky. Nejpalčivější byly právě vztahy mezi dětmi.

Bohužel do školního roku opět zasahovala pandemie koronaviru. V loňském roce na podzim ještě probíhalo pravidelné testování žáků antigenními testy pomocí samoodběru. Všichni žáci techniku testování velmi dobře zvládli a ranní testování nepřinášelo žádné obtíže. Přesto covid-19 přinesl škole velké problémy. Škola sice nebyla už uzavřená, ale v podzimních a zimních měsících se začaly kupit karantény v rodinách, ale také u pracovníků školy. Provoz byl proto tímto výrazně poznamenán, stejně tak absence žáků se skokově velmi zvýšila. Mnoho aktivit se tak realizovalo pouze v omezenější formě. Kvůli hygienickým opatřením a nutnosti testování antigenními testy se mnoho dříve tradičních akcí neuskutečnilo. V roce 2022 ale došlo ke zrušení většiny dříve přísných omezení a druhé pololetí už probíhalo téměř normálně jako dřív. Žáci mohli vyrazit na lyžařský výcvik, na plavecký výcvik, na školu v přírodě, na výlety a v obci se začaly znovu pořádat lidové akce.

Obě pololetí se tedy značně lišila, na podzim jsme sice stihli ještě dýňování i se spaním ve škole, ale v prosinci už třeba nemohla proběhnout vánoční besídka, žáci neabsolvovali besedu s hasiči ani policisty. Naštěstí druhé pololetí vše bohatě vynahradilo a školní život se vrátil do starých kolejí. Podařilo realizovat aktivity zážitkové pedagogiky, návštěvy divadel, zahradní akce s účastí veřejnosti, výlety a také školu v přírodě. I v minulém školním roce pokračovala dobrá spolupráce s farností v Jezernici.

K prevenci rizikového chování přispěla nabídka volno-časových aktivit nabízených školou a školní družinou: keramický kroužek, čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her, vrátil se sportovní kroužek, několik žáků navštěvovalo také kroužek prezentování a mladší žáci si oblíbili

cvičení jazýčku s logohrátkami. Žáci měli možnost si aktivně odpočinout pohybem o velké přestávce v tělocvičně nebo na dvoře, odpoledne ve školní družině na dvoře, na školní zahradě a při procházkách. Školní družina nabízela opravdu pestrou škálu aktivit – výtvarných, hudebních, hravých, dramatických, sportovních, ale i klidových při čtení, poslechu a relaxaci. Do školní družiny byly pořízeny další nové hry a pomůcky.

Stát nabídl školám možnost doučování a financoval tyto odpolední aktivity. Škola jich ráda využila a vytipovaným žákům cílené doučování nabízela a realizovala ho.

Ve všech třídách se pravidelně každý týden konal komunitní kruh, zaměřený na posilování správné komunikace a na sdílení zkušeností žáků. Nutností je také posilování respektování pravidel bezpečnosti a vzájemného soužití napříč celou školou, ve vyučování i mimo něj.

Jako slabou stránku jsme identifikovali oblast píle, soustředění, zaměření se na dokončení úkolu a vnitřní motivaci – zejména u starších chlapců. V celé škole se nám ale dařilo díky průběžnému formativnímu hodnocení a sebehodnocení žáků vnitřní motivaci více povzbuzovat. Postupné předávání zodpovědnosti za učení na žáky bude pokračovat v dalších letech, bude to prioritou našeho přístupu v podstatě k celoživotnímu vzdělávání. U žáků se SVP se budeme zaměřovat na vhodná podpůrná opatření. Už v tomto roce jsme pracovali s plány pedagogické podpory a jejich účinnost jsme průběžně vyhodnocovali.

Z krátkodobých cílů a úkolů, které jsme si vytkli v preventivním plánu 2021/2022 se nám podařilo většinu splnit. Oblast rizik byla pravidelně konzultována a vyhodnocována jak na pedagogických radách, tak s rodiči na třídních schůzkách.

Vnější zdroje pro realizaci MPP (v abecedním pořadí)

Název a kontaktní údaje	Zaměření
<p>Centrum pro rodinu a děti Přerov, z. s., Bartošova 16, 750 02 Přerov www.cprd-prerov.cz, tel.: 776 810 970 , e-mail: cprd-prerov@seznam.cz</p>	<p>Psychologické poradenství, rodinná terapie, terapie pro děti. <i>Placené</i></p>
<p>Centrum Semafor Olomouc www.olomouc.eu/semafor/uvod, tel. 602 582 877</p>	<p>Dopravní výchova</p>
<p>Člověk v tísní Přerov, Komenského 15, 750 02 Přerov Tel.: 581 010 134, 778 448 150, e-mail: marek.kroupa@clovekvtsni.cz</p>	<p>Sociální práce</p>
<p>Dopravní hřiště Lipník nad Bečvou, Hranická ulice Dopravní výchova: Autoškola Mikšíková, Kratochvílova 135/17, Přerov Tel.: 728 751 237, e-mail: ASmiksikova@seznam.cz</p>	<p>Dopravní výchova</p>
<p>Kappa help Přerov, Boženy Němcové 101/16, 750 02 Přerov www.kappa-help.cz, tel. 773 821 001, 773 821 002, e-mail: prevence@kappa-help.cz</p>	<p>Sociální prevence, intervence ve třídách, programy pro třídy, vztahy mezi žáky</p>
<p>Kolařík Zdeněk, Mgr., Nemocnice Hranice, Zborovská 1245, 75301 Hranice Tel.: 581 679 319, klinický psycholog</p>	<p>Klinický psycholog pro děti</p>
<p>Město Lipník nad Bečvou – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městský úřad Lipník nad Bečvou, náměstí T. G. Masaryka 89, Bc. Kateřina Melicharová, terénní soc. pracovník, kancelář č. 113 tel. 581 722 340, e-mail: melicharova@mesto-lipnik.cz, www.mesto-lipnik.cz</p>	<p>Sociální práce, OSPOD</p>
<p>P-centrum Olomouc, Lafayettova 47/9, 779 00 Olomouc Centrum primární prevence, Rodinné centrum www.p-centrum.cz, tel. 585 221 983, 733 362 942, e-mail: info@p-centrum.cz</p>	<p>Prevence rizikového chování, návykové látky, vztahy mezi žáky</p>
<p>Pedagogicko-psychologická poradna a SPC OK, pracoviště Přerov www.ppp-olomouc.cz/prerov Tel.: 581 217 760, 581 208 014, e-mail: ppp@ppp-prerov.cz paní Oršulíková (prevence), paní Bombíková (poradenství)</p>	<p>Prevence, vzdělání, psychologické poradenství, diagnostika a doporučení podpůrných opatření</p>
<p>Policie ČR – obvodní oddělení Lipník nad Bečvou www.policie.cz, Tel.: 974 778 731, e-mail: pr.oo.lipnik.podatelna@pcr.cz</p>	<p>Prevence, přestupky</p>

<p>Poradna pro rodinu Přerov, Velká Dlážka 44, 750 02 Přerov www.ssp-ol.cz, tel.: 581 202 980, 731 447 458, e-mail: ppr.prerov@ssp-ol.cz, Poradna pro rodinu Přerov, detašované pracoviště Hranice každou středu, Purgešova 1399, 753 01 Hranice, dr. Balošáková</p>	Rodinné poradenství a terapie
<p>Psychosociální centrum Přerov, nám. Přerovského povstání 1, 750 02 Přerov www.psyche.cz, e-mail: psychocentrum@mens.cz tel.: 581209622, 581204437, 581204438, mobil: 733 125 733, 736 750 308</p>	Dětský klinický psycholog
<p>Sdružení D, 17. listopadu 1126/43, 779 00 Olomouc www.sdruzenid.cz, tel. 733 104 076, 724 738 031 e-mail: programy@sdruzenid.cz</p>	Prevence, programy pro třídy
<p>Speciální pedagogické centrum Hranice, Teplická 238, 75301 Hranice www.ssos.cz/specialni-pedagogicke-centrum-hranice, tel.: 734 768 583 e-mail: spc.hranice@ssos.cz</p>	Prevence, vzdělání, psychologické poradenství, diagnostika a doporučení podpůrných opatření
<p>Schola Servis, pobočka Přerov, Kouřilkova 8, 750 02 Přerov Tel.: 582 348 520, mobil: 725 465 007, e-mail: g.obsilova@scholaservis.cz</p>	Vzdělávání
<p>Středisko volného času Lipník nad Bečvou, Komenského sady 1334 www.svclipnik.cz, 602 540 685, kasparkova@svclipnik.cz</p>	Prevence, volný čas
<p>Středisko výchovné péče, Tršice 225, PSČ 783 57 http://www.svp-trsice.cz, e-mail: vedouci@svp-trsice.cz tel.: 571 641 700, 571 641 600, 608 232 107</p>	Psycholog, etoped, pobytové nebo ambulantní řešení poruch chování
<p>Základní umělecká škola Lipník nad Bečvou www.zuslipnik.cz, e-mail: zusad.lipnik@lipnet.net Tel.: 581 773 778 Havlíčkova 643, hudební obor Tel.: 581 771 857 Zahradní 1330, výtvarný obor</p>	Volný čas

Cíle a plán realizace

E) Cíle programu

Základním cílem strategie prevence rizikového chování je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech. Preventivní program je založen zejména na akutním a aktuálním řešení problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole, na spolupráci pedagogického sboru, spolupráci se zákonnými zástupci žáků, a na školních a mimoškolních aktivitách pro žáky.

Plán prevence – Krátkodobé cíle a úkoly školního roku 2022/2023

Oblast rizika	Cíle prevence rizik	Úkoly
Nákaza koronavirem	• Dodržování osobní hygieny a provozní hygieny	Připomínání a kontrola hygieny rukou a dalších hygienických návyků. Dezinfekce a čištění povrchů ve škole.
	• Pobyt v prostorách s nižším rizikem nákazy	Časté větrání a častý pobyt venku v ŠD, ale také ve výuce, kde je to možné.
	• Příprava na přechod na případné vzdělávání na dálku	Zmapovat situaci v rodinách, připravit techniku, nastavit pravidla pro vzdálenou výuku, informovat zákonné zástupce o způsobech vzdálené výuky a o způsobech hodnocení.
Klima školy	• Třídnické hodiny	5x za školní rok realizovat velkou celoškolní třídnickou hodinu. Zaměření na posilování vztahů.
	• Realizace učení venku a realizace exkurzí	5x ve školním roce zrealizovat učení venku pomocí metod zaměřených na objevování.
	• Společné výlety	6x ve školním roce
	• Aktivně se na rizika připravovat	Učitelé odebírají časopis Prevence, rozvíjejí dovednosti v oblasti prevence. Aktivně se zúčastní setkání metodiků v PPP Přerov.
Fyzická agrese žáků Verbální agrese žáků	• Pohybové aktivity	Kromě TV umožnit žákům pohyb v tělocvičně o velké přestávce. Realizovat pohybové aktivity ve školní družině, hlavně být co nejčastěji venku. Realizovat sportovní kroužek pro žáky.
	• Dramatické aktivity	3 dramatické aktivity: vánoční besídka, besídka ke dni matek, recitační soutěž.
	• Hry stolní, karetní, logické	Realizovat kroužek logiky a deskových her
	• Řízený dialog v komunitním kruhu, otázky zaměřené na agresi	vždy v rámci třídnických hodin a komunitního kruhu

	<ul style="list-style-type: none"> • Využití zážitkové pedagogiky při třídnických hodinách a při venkovních aktivitách 	3x v rámci třídnických hodin připravit téma formou zážitkové pedagogiky
Vztahy mezi žáky Posmívání Předsudky	• Komunitní kruh	Realizovat každý týden
	• Třídnické hodiny	5x za školní rok celoškolní
	• Třídní pravidla	Připomínat při každé vhodné příležitosti. Třídní pravidla budou vytvořena žáky/spolu s žáky
	• Škola v přírodě	1x ročně
	• Školní výlety	6x ve školním roce
	• Konzultace s rodiči	5x na třídních schůzkách, ale také vždy bezodkladně v situacích, kdy žák významně naruší vyučování nebo jinak významněji poruší školní řád. Využít telefonní nebo osobní jednání.
Rizika silničního provozu	• Pracovní listy, videa	Podle tematického plánu Prvouky a dopravní výchovy. Speciálně 1x ročně tomuto tématu vyčlenit celý den.
	• Dopravní hřiště – celá MŠ a ZŠ	1x ve školním roce
Riziko školního neúspěchu	• Měsíční cíle žáků	Měsíčně hodnotit ve 4. třídě
	• Hodnocení postupu – ŽK, sebehodnocení	Průběžně, ideálně každý týden, nejméně měsíčně
	• Konzultace s rodiči, individuální	3x ve školním roce
	• Pohovory se žáky mezi 4 očima	Realizace min. 1x za pololetí
Nedostatečná nabídka nebo dostupnost alternativ trávení volného času	• Nabídka kroužků ve škole	Vytvořit nabídku kroužků realizovaných školou. Umožnit nabídku kroužků od jiných organizací. Motivovat žáky k zapojení se do kroužků.
	• Činnost školní družiny	Diferencovat nabídku aktivit – viz plány ŠD
	• Nabídka volnočasových aktivit v okolních městech	Informovat žáky a rodiče formou nabídek a na nástěnkách školy.
	• Ukázky sportů	Umožnit žákům, aby se seznámili s různými sporty, např. ukázka judo přímo ve škole.
	• Motivace k účasti žáků na volnočasových aktivitách sportovních, kulturních, folklórních, jiných	1x ročně návštěva divadla, 2x ročně realizovat hudební program, 1x ročně navštívit přehlídku ZUŠ, umožnit žákům seznámit se s různými sporty.
	• Beseda v knihovně	1x ve školním roce
	• Provést průzkum o volném čase	listopad 2022
Požární rizika a	• Beseda s hasiči	1x ve školním roce
	• Beseda s policisty	1x ve školním roce

bezpečnostní rizika	• Návčik chování v krizových situacích	2x ve školním roce (např. také zdravotní)
	• Použití metodiky HZS Ochrana člověka za mimořádných událostí	Metodiku získat a použít ve výuce prvouky, přírodovědy a tělocviku 4x ve školním roce
	• Cvičný požární poplach	alespoň 1x ve školním roce
	• Bezpečnostní prohlídka ZŠ a MŠ + pravidelné revize	1x ve školním roce s technikem BOZP + průběžné kontroly paní školnice + revize
	• Pravidelná poučení žáků o BOZ a PO	Provést na začátku školního roku
	• Mimořádná poučení žáků o BOZ při výletech apod.	Provádět vždy před jakoukoliv akcí, kde hrozí jakákoliv rizika.
Netolismus Nadměrné hraní počítačových her Nevhodné/rizikové využívání sociálních sítí Rizika spojená s užíváním internetu Rizika spojená s nadměrným užíváním mobilních zařízení a sledováním televize	• Provést průzkum o množství času tráveného před různými obrazovkami	březen 2023
	• Doporučit vhodné hry	V rámci kroužku deskových her a v rámci výuky Informatiky se zaměřit na téma vhodných her alespoň 1x ve školním roce.
	• Doporučit vhodné webové stránky a aplikace	Doporučovat umimecesky.cz a skolakov.cz + vhodné vzdělávací aplikace pro iPad
	• Identifikovat rizika – je tato oblast riziková v naší škole?	Provést průzkum a vyhodnotit rizika – jaro 2023
	• Osvětlit pravidla a povinnosti ochrany osobnosti	v rámci třídnických hodin, alespoň 1x ve školním roce
	• Zákaz fotografování ve škole	Aplikovat zákaz v rámci třídních pravidel
	• Začít s osvětou bezpečného chování na sociálních sítích	Na základě analýzy – jaro 2022
	• Využít ve vyučování vizuální učební pomůcku o rizicích na internetu	Ve výuce Informatiky použít nejméně 4x ve školním roce
	• Informovat o rizicích rodiče žáků na třídních schůzkách	Dle výzkumu a analýzy vážnosti rizik z něho vyplývajících ředitelství rozhodne o formě
	• Zveřejnit článek o virtuálních závislostech	Najít aktuální článek a prezentovat ho rodičům na třídních schůzkách
• Využít projekt E-bezpečí	Vhodné články a výzkumy zveřejnit rodičům	

Dlouhodobé cíle

- Vytvořit funkční preventivní program školy tím, že se do jeho tvorby a realizace zapojí všichni pedagogičtí pracovníci školy.
- Rozvíjet zájem o zdravý životní styl.
- Podporovat volno-časové aktivity a zájmové kroužky pro lepší trávení času žáků.
- Podporovat a motivovat rodiče k dobré spolupráci se školou.
- Vytváření atmosféru vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole. Vytvářet místo, kam budou žáci chodit rádi.

F) Úkoly metodika prevence pro školní rok 2022/2023

- Monitorování a zhodnocení projevů rizikového chování žáků, návrhy a přijetí opatření ke zkvalitnění MPP pro následující školní rok.
- Metodická pomoc a konzultace pro pedagogy, žáky i zákonné zástupce žáků školy.
- Zajištění a kontrola naplňování MPP ve školním roce 2022/2023.
- Sledování a vyhodnocení dlouhodobé práce pedagogů s třídními kolektivy (třídnické hodiny, třídní projekty k MPP), případně návrhy ke změně. Metodická pomoc při diagnostice třídních kolektivů, rizikového chování a jeho vyhodnocování.
- Spolupráce s institucemi, zajištění, koordinace a vyhodnocení programů pro žáky.
- Monitorování četnosti individuálních pohovorů se žáky vykazujícími rizikové chování.
- Monitorování četnosti negativních projevů rizikového chování a jeho rozbor a dokumentace, vyvození opatření a jejich účinnosti.
- Spolupráce s vedením školy.
- Navrhování a organizování dalšího vzdělávání pedagogů.
- Prezentace informací ve škole a na webu školy.

G) Začlenění témat prevence rizikového chování do výchovně vzdělávacího procesu

Rámcová témata pro 1. – 5. ročník pro práci se skupinou (např. v třídnických hodinách apod.)

- tvorba pravidel,
- vztahy mezi vrstevníky,
- agresivita a její zvládnání,
- soužití v kolektivu,
- role ve třídě,
- tvoření skupin,
- práce ve skupinách,
- způsoby komunikace,
- vhodné využití volného času,
- úcta a sebeúcta,
- zvyšování zdravého sebevědomí,
- síla pozitivního myšlení,
- ochrana zdraví,
- zdravá strava, návykové látky.

Prevence ve výuce na 1. stupni ZŠ

Předmět	Ročník	Téma
Prvouka	1. - 3.	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečné situace a riziková místa ve škole a v obci • vztahy mezi lidmi, ohleduplnost, zvládnání vlastních emocí, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům • projevuje úcty ke starším lidem • respekt k odlišným kulturám a etnikům • předcházení rizikovým situacím • osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení • denní režim, životospráva • zdraví, nemoc, hygiena
Vlastivěda	4. - 5.	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, pravidla slušného chování • ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastních emocí • rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
Přírodověda	4. - 5.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní osvěta, základy první pomoci • zdravé stravování • krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií • šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, • brutalita a jiné formy násilí v médiích, • návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, • osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení
Tělesná výchova	1. - 5.	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví

Jednorázové akce, které přispívají k prevenci rizikového chování, podporují dobré vztahy, umožňují seberealizaci a učení se v reálných situacích

- Slavnostní přivítání prvňáčků a žáků
- Olympijský víceboj
- Oslavy lesa na Floře Olomouc
- Lipenské koloběžkové sprinty
- Turnaj ve vybíjené v ZŠ Drahotuše
- Výuka na dopravním hřišti
- Sběr starého papíru
- Divadelní představení
- Drakiáda
- Dýňování
- Spaní ve škole
- Výtvarné soutěže
- Keramické dílny pro veřejnost
- Vánoční besídka s jarmarkem
- Turistické a přírodovědné vycházky
- Recitační soutěže
- Beseda v knihovně
- Den vody
- Den Země
- Zimní olympiáda
- Olympiáda v MŠ
- Velikonoční dílny
- Karneval
- Dětský den a pohádkový les
- Společné opékání špekáčků
- Škola v přírodě
- Výuka bruslení a lyžování
- Výuka plavání
- Svátek matek
- Školní výlety
- Návštěvy pamětihodností v okolí
- Besedy s hasiči, s policisty
- Tematické dny
- Vědomostní soutěže a olympiády

V Jezernici 1. 9. 2022

Mgr. Dana Sládečková, školní metodik prevence

Ing. Jaroslav Mihal, ředitel školy

Přílohy

Krizové plány školy – šikana, krádeže a vandalismus, syndrom týraného dítěte, tabákové výrobky

Krizový plán – šikana

1. Řešení školy vlastními silami
2. Řešení za pomoci z venku

1. Řešení školy vlastními silami

Zajišťuje třídní učitel, výchovný poradce či metodik prevence na škole, informuje se vedení školy.

Postupy pro počáteční stadia šikanování a jeho řešení:

- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
- Nalezení vhodných svědků
- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů)
- Zajištění ochrany obětem
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- Jednání s rodiči obětí a informovat je o postupech školy
- Jednání s rodiči agresorů a žádat důslednou nápravu
- Předání informací o institucích zabývajících se touto problematikou (PPP, Linky bezpečí, OSPOD, centra psychosociální pomoci). Pokračující pomoc a podpora obětí
- Nahlášení případu policii, PPP
- Vlastní vyšetřování
Zprostředkování péče o oběť PPP, SSP (středisko soc. prevence), klinický psycholog nebo psychoterapeut (poradna pro rodinu).

2. Řešení za pomoci z venku

Zajišťuje vedení školy ve spolupráci s metodikem prevence a výchovným poradcem.

Postupy při pokročilé šikaně s neobvyklou formou:

- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- Domluva pedagogického pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi

Krizový plán – krádeže, vandalismus

Krádeže, u dětí školního věku se setkáváme s několika formami krádeží. Je důležité mezi nimi rozlišovat, protože mají odlišná psychologická východiska, jejich interpretace i způsoby řešení budou tedy rozdílné.

Jak postupujeme preventivně proti krádežím:

Vedeme žáky k tomu, aby byli všímaví vůči svému okolí, a dokázali rozpoznat protiprávní jednání a pokud budou svědky takového jednání, aby jej nahlásili pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem:

Zajišťuje třídní učitel ve spolupráci s metodikem prevence či výchovným poradcem.

- každé podezření nahlásit vedení školy
- každou nahlášenou krádeží je třeba se zabývat, prošetřit ji
- pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného
- u náhrady škody by měla být preferovaná náprava vztahu mezi poškozeným a pachatelem (omluva, vrácení, náhrada)
- rodičům poškozeného je třeba krádež nahlásit ihned, rodičům pachatele po předchozím zjištění příčin
- pokud se žák krádeží dopouští opakovaně a škola již vyčerpala všechna kázeňská opatření, je třeba případ hlásit na OSPOD
- Policii je nutné informovat vždy, když se jedná o krádež z uzamčeného prostoru, dále pokud má skutek znaky násilí a vydírání.

Jak postupujeme preventivně proti vandalismu:

Ve školním řádu uvádíme, že žák šetrně zachází se svěřenými učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem. Každé svévolné poškození nebo zničení majetku školy, žáků, učitelů či jiných osob hradí v plném rozsahu rodiče žáka, který poškození způsobil.

Každé poškození nebo závadu v učebně hlásí žák vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo školníkovi.

Jak postupovat při vzniku škody:

Jakmile vznikne škoda na majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se zjistit viníka. Pokud viníka známe, můžeme na něm vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Krizový plán – syndrom týraného dítěte – CAN

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Jde o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být informováno vedení školy.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí chrání učitele při jeho postupu na ochranu práv dítěte. Je zde přímo vyzýván k tomu, aby v případě podezření na týrání žáka kontaktoval odborníky.

Jak postupovat:

Zajišťuje třídní učitel, metodik prevence či výchovný poradce.

Rozhovor s žákem je klíčový:

navázat se žákem osobní kontakt, zeptat se ho v soukromí proč má na těle modřiny atd., nedoporučuje se při osobním jednání věnovat se problému okamžitě.

Když je dítě nedůvěřivé:

V situaci, kdy se učitel nedaří navázat komunikaci se žákem, je dobré se obrátit na PPP. Jednou z možností je, že učitel žákovi, který se nechce se svým problémem svěřit, doporučí, aby se obrátil na Linku bezpečí.

Rodič může situaci ujasnit:

V první fázi, by měl učitel chtít, aby pouze okomentoval to, jak si vysvětluje problémy, které učitel vyzoroval. Učitel může z chování rodiče nepřímo poznat, zda v rodině k týrání nedochází. Rozumný rodič, nebo zákonný zástupce, který svěřenému dítěti nijak neublíží, by měl naopak uvítat zájem školy, která se ho snaží upozornit na to, že jejich dítě má nějaký problém a je i ochotna mu při jeho řešení pomoci.

Pokud učitel od rodičů nic nezjistí, a dítě se chová i nadále nezvykle, jde o další důvod k zapojení odborníka.

Odborník:

Je právem každého pedagoga, aby sám zvolil postup, který považuje v daném případě za nejlepší. Tehdy, když dítě samo přizná, že je týráno, nebo, když si učitel jinak potvrdí, že bylo nějak fyzicky nebo psychicky poškozeno, měl by kontaktovat odborníky.

Při zjištění nějaké zdravotní újmy se však nedoporučuje kontaktovat **jen** lékaře. Pediatr si přeje, aby dítě přišlo v doprovodu rodiče. Pokud se však škole podaří domluvit se s poradnou na kontaktu bez účasti rodičů, je považováno toto porušení pravidel za přijatelné. Prioritou je pomoci dítěti za každou cenu.

V případě, že má učitel podezření na týrání žáka, situace se nezlepšuje a komunikace s rodiči také k ničemu nevede, je nezbytné kontaktovat především **OSPOD**, a to podle spádové oblasti, kam škola v dané obci přináleží, tedy podle obcí s rozšířenou působností.

Krizový plán: Tabákové výrobky

Postup při zjištění konzumace tabákových výrobků ve škole:

Zajišťuje příslušný vyučující ve spolupráci s třídním učitelem, informuje metodika prevence nebo výchovného poradce.

- V případě, že je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
- události sepíše pedagogický pracovní stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud a od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.